

5. ЕКОНОМІКА СУЧАСНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ТА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

УДК 005:338.48(477.87)

Білак Г.Г.

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

bilakgeorg@gmail.com

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У РОЗВ'ЯЗАННІ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ РЕГІОНУ

Ситуація, що склалася в туристичній сфері останнім часом, вимагає активного пошуку засобів подолання кризових явищ та інтенсифікації виробництва туристичного продукту, із забезпеченням необхідної його якості.

Проблеми, які можна спостерігати сьогодні в галузі туризму України, є наслідком того економічного минулого, яке залишилося нашій державі після розпаду СРСР. Тому ці явища є досить глибинними, а їх розв'язання потребує комплексного та продуманого підходу. Фактори, що спричиняють розвиток іноземного туризму, не адекватний природо-ресурсному, історико-архітектурному та рекреаційному потенціалові України, перебувають як у суто внутрішній, галузевій, так і в зовнішній (переважно загальноекономічній) площинах. Основними з галузевих факторів є:

➤ Недостатній рівень розвитку безпосередньо мережі та об'єктів туристичної інфраструктури, їх невідповідність світовим стандартам. Слід пам'ятати, що виробнича база галузі формувалася, в основному, за радянських часів з орієнтацією переважно на невибагливого туриста, тому серед об'єктів інфраструктури переважають великі (порівняно з аналогічними закордонними) комплекси, із значною концентрацією місць та низьким рівнем комфортності. Потрібно також відзначити, що в Україні лише близько 10% готелів відповідають міжнародним стандартам, серед них станом на 2000 рік не було

жодного п'ятизіркового, і тільки шість мали чотири зірки. Зараз ситуація починає поступово змінюватися, але до стабілізації ситуації ще далеко. На щастя, усвідомлення цього як важливої проблеми галузі вже існує у державі, а про стан українських шляхів говорити взагалі не доводиться.

Одним із дійових засобів прискорення розвитку туризму в Україні є розвиток туристичної інфраструктури у мережі міжнародних транспортних коридорів. За оцінками експертів, вона має найвищий в Європі коефіцієнт транзитності (з 13 тис. км автомобільних шляхів державного значення понад 9 тис. км є магістралями, зв'язаними з міжнародними транспортними коридорами. У поєднанні з потужним туристичним потенціалом нашої країни цей факт може стати важливим фактором розвитку вітчизняної економіки.

➤ Відсутність скоординованої висококваліфікованої та грамотної системи дій з проведення туристичного продукту України на світовий ринок, яка б давала відчутні результати. Проблеми виникають насамперед з рекламою вітчизняних курортів. Тому абсолютно зрозуміло, що за кордоном дуже важко отримати інформацію як про саму Україну, так і про туристичні послуги, що в ній надаються. І хоча ще в далекому 2004 році в нашій країні було створено власну інформаційну систему (UTIS), вона в значній мірі носить комерційно-інформаційний, а не іміджевий характер. Зовсім інакше за кордоном. Наприклад, Великобританія, котру і так немає особливої потреби рекламувати, витрачає на ці цілі близько 80 млн. фунтів стерлінгів. На перший погляд здається, що це марнотратство. Але, як було підраховано, кожен вкладений в рекламу фунт приносить доход від залучених туристів у 27 фунтів. Тому спрямування переважної частини коштів на рекламу України по всьому світу та її широкі туристичні можливості, на нашу думку, буде вірним рішенням.

➤ Технологічна відсталість галузі. В Україні практично не застосовуються туристичні технології, які в розвинутих країнах набули ознак повсякденного використання: електронні інформаційні довідники щодо готелів, транспортних маршрутів і туристичних фірм з переліком і вартістю послуг, які ними надаються; у світі практично всі довідники з туризму випускаються в

електронному, а більшість – у Internet-форматах, що дає їх користувачам можливість бронювати місця в готелях і на транспорті у режимі реального часу – “on-line”. Останнім часом в галузі інформаційних технологій України спостерігається значне поживлення. Тому слід також активно використовувати цю можливість для наближення до виходу на світовий рівень обслуговування клієнтів.

➤ Низький рівень обслуговування, зумовлений загальною кваліфікацією працівників галузі. На сьогодні в Україні практично відсутні відповідна система в галузі туризму для підготовки і перепідготовки кадрів, а також чіткі та адекватні світовим стандартам кваліфікаційні вимоги; тим часом як у Росії, наприклад, яка, за прогнозами ВТО, у 2020 р. увійде до десятки найбільш відвідуваних країн світу, вже сьогодні функціонує близько 70 державних і приватних навчальних закладів підготовки кадрів для туризму. В нашій державі також поступово виникають відповідні навчальні заклади, але вони роблять лише перші кроки у цьому напрямку, не маючи відповідного досвіду.

➤ Відставання масштабів (навіть порівняно з середніми показниками по СНД) нормативно-правового та організаційного забезпечення туристичної діяльності, яке значною мірою пояснюється перманентною адміністративною реформою в Україні.

Головними зовнішніми факторами, які стримують розвиток туризму в Україні, є викликана млявістю та несподіваністю економічних реформ несприятливість існуючих умов для підприємництва взагалі та туристичного зокрема, недосконалість і навіть певна агресивність нормативно-правового поля (і в тому числі – правил і умов перетину кордонів іноземцями) і, як наслідок, відсутність необхідних інвестицій для розвитку туризму – як внутрішніх (через тривалу економічну кризу), так і іноземних (через несприятливий інвестиційний клімат). Несприятливість бізнесового клімату спричинила той факт, що з майже 3000 українських туристичних підприємств, які мають дійсні

ліцензії на надання туристичних послуг, фактично на ринку працюють лише близько третини.

На нашу думку, саме ці зовнішні та внутрішні фактори можуть стати базою, на основі якої розроблятимуться пропозиції щодо виходу туристичної галузі України з кризового становища та слугувати вказівниками подальших напрямків її розвитку.

УДК 338.48-52:796.855(520)

Будкевич Г.Б.

доцент кафедри суспільних дисциплін і та фізичної культури

Кампов Н.С.

ст. викладач кафедри туризму і рекреації

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

hojsaknad@gmail.com

ХАРАКТЕРИСТИКА СПЕЦИФІКИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БОЙОВИХ МИСТЕЦТВ ЯПОНІЇ

У Японії культура бойових мистецтв має досить давню історію, і сформувалася вона під впливом значної кількості філософських поглядів, зокрема: «Ямабусі», «Бансенсюкай» (або керівництво по «ніндзюцу»), Бусідо (або кодекс самурая). Так, перша, яка значно вплинула на погляди сучасних японців у префектурах Міе і Сіга, є філософія «Бансенсюкай» або керівництво по «ніндзюцу», створена Самудзі Фудзібаяси в 1676 р. Це керівництво увібрало традиції і прийоми шкіл ніндзя Іга і Кока і включає інформацію про філософію військової стратегії та запозичення з трактату «Мистецтво війни». Цікаво, що у період Едо (з 1600 по 1868 рр.) клан Токугава забезпечив у країні мир, а «ніндзюцу» стало не потрібним. З метою уникнення втрати знань і традицій, прихильники «ніндзюцу» систематизували його атрибути у вигляді бойового

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>